MAATALOUS

LYHYESTI

Yli puolet briteistä maksaisi maidosta enemmän

Yli puolet briteistä olisi valmiita maksamaan maidosta nykyistä korkeampaa hintaa. Jopa 80 prosenttia maksaisi enemmän, mikäli lisähinta menisi suoraan tuottajalle.

Runsaan kahden litran maitopullo maksaa Britanniassa 1,1–1,4 euroa.

Tutkimuksen mukaan kuluttajat olisivat valmiita maksamaan pullosta noin 20 penniä nykyistä enemmän.

”Hintoja on laskettu ihmisten houkuttelemiseksi kauppoihin. Herää kysymys, onko se tarpeellista”, kommentoi Mintelin analyytikko **Richard Ford**. Asiasta uutisoi DairyReporter.com.

Borealilta kaksi uutta syysrapsia ja hybridiruis

Boreal tuo markkinoille kaksi syysrapsia, Armstrongin ja Thuren, sekä hybridiruis KWS Magnificon. Armstrong on Borealin kuvauksen mukaan erittäin satoisa hybridilajike. Sitä testataan parhaillaan virallisissa lajikekokeissa.

Thure on puolikääpiöivä hybridilajike, joka on ollut virallisissa kokeissa syysrapseista satoisimpia. Se on kasvuajaltaan hieman myöhäisempi kuin markkinoilla aiemmin ollut Thorin.

KWS Magnificon satoisuus on Borealin mukaan Braseton tasoa ja talvenkestävyys lähes Evolon luokkaa.

Rehut ja ruokinta taas kansissa

Luonnonvarakeskus Luke on julkaissut rehutaulukot ja ruokintasuositukset kirjana. Edellinen painos julkaistiin 2006. Tähän asti ajantasaiset tiedot ovat olleet saatavilla vain verkkopalvelussa.

”Kokonaisuuden hahmottaminen verkkopalvelun kaava- ja taulukkoviidakossa voi olla vaikeaa”, kertoo professori **Marketta Rinne** Lukesta.

Julkaisu on saatavilla maksutta netistä osoitteesta *www.luke.fi/julkaisut*.

Hollantiin kelluva kaupunkinavetta

Rotterdamin satamaan Hollantiin on suunnitteilla 40 lehmän kelluva navetta. Hankkeen ideoijan **Peter van Wingerdenin** mukaan tarkoituksena on paitsi tuottaa maitoa, myös sivistää kaupunkilaisia maidontuotannosta. Navetasta suunnitellaan pientä sisäeläintarhaa.

”Monet kaupunkilaislapset eivät edes tiedä, mistä maito tulee. Kaupungeissa ei ole tilaa pitää lehmiä, ei ainakaan maalla. Mutta jos sen voi tehdä veden päällä, niin miksi ei”, van Wingerden pohtii.

Rakentaminen alkaa lokakuussa, ja navetta avataan syksyllä 2016. Navetan toteuttava rakennusyritys Beladon on erikoistunut veden päälle rakentamiseen.

Arla laajentaa Ahvenanmaalla

Arla Finland houkuttelee ahvenanmaalaisia maidontuottajia kelkkaansa. Aiemmin paikallinen ÅCA-meijeri on tuloksetta neuvotellut ylijäämämaidon myymisestä Arlalle. Nyt Arla tarjoaa tuottajille korkeampaa hintaa kuin ÅCA, jos nämä myyvät maidon suoraan Arlalle.

Arlan tiedottaja **Outi Fagerlund** vahvistaa Nya Åland -lehdelle, että keskusteluja tuottajien kanssa on käyty.

”Viime aikoina olemme olleet yhteydessä tuottajiin, mutta aloite ei ole tullut meiltä, vaan heiltä”, Fagerlund kommentoi.

Arlan edustajat tapasivat viime viikolla tuottajia suljettujen ovien takana maarianhaminalaisessa hotellissa. Toimittajia ei päästetty paikalle, eivätkä edustajat suostuneet vastaamaan kysymyksiin tilaisuuden jälkeen.

Åland-lehden mukaan Arla tarjoaa 38 sentin sisäänostohintaa ja ilmaisia siemennyksiä.

ÅCA:n toimitusjohtaja **Johannes Snellman** hämmästelee Arlan toimintaa. Arla on kieltäytynyt yhteistyöstä ÅCA:n kanssa sillä perusteella, että maidon kuljettaminen Ahvenanmaalta olisi kannattamatonta.

ÅCA on ehdottanut Arlalle tapaamista keskustellakseen tilanteesta.

KATJA SAHLSTEDT

KIMMO HAIMI

Arla aloitti hintakilpailun maidosta Ahvenanmaalla.

Atria myi tyhjän sikalansa Venäjällä

Elintarvikeyhtiö Atria myy tyhjilleen jääneet Campofarmin sikalakiinteistöt Venäjällä.

Lähellä Moskovaa sijaitseva sikala jäi tyhjilleen, kun Atria luopui omasta sianlihantuotannosta Venäjällä viime vuonna.

Atrian toimitusjohtaja **Juha Gröhn** kertoo, että rakennukset, koneet, laitteet ja pellot myydään venäläiselle yrittäjälle 4,5 miljoonalla.

”Voisi olla parempikin aika myydä, mutta me emme tee kiinteistöllä enää mitään.”

Kaupasta ei synny olennaista tulosvaikutusta.

MAIJA ALA-SIURUA

Luomutarkastuksissa aiempaa vähemmän huomautettavaa

Eviran valvontatulokset vuodelta 2014 osoittavat, että luomutoimijat noudattavat säännöksiä aiempaa paremmin. Viime vuonna huomautusten määrä väheni ja vain kolme prosenttia kaikista luomutoimijoista sai kiellon myydä tuotteitaan luomuna.

Luomutiloja on Suomessa yli 4 000, joista noin 800 tilalla on eläimiä. Luomutuotteiden valmistajia ja tukkukauppoja on lisäksi noin 600.

Jokaiselle luomutilalle tehdään vuodessa vähintään yksi tarkastuskäynti. Tarkastusten painopisteet vaihtelevat.

Luomueläintiloille tehtyjen tarkastusten painopisteenä oli vuonna 2014 sonnien, sikojen ja siipikarjan sekä talvella syntyneiden karitsojen ulkoiluvaatimusten toteutuminen. Vakavia ongelmia ei havaittu, mutta erityisesti sikojen ja siipikarjan ulkoilussa oli parannettavaa.

Siipikarjalla ulkoiluongelmat liittyvät muun muassa teknisiin ratkaisuihin, kuten ulkoiluluukkujen suunnitteluun, sekä vuodenaikaan.

”Ulkoiluvaatimus on ympäri vuoden, mutta ulkoilla ei tarvitse, jos sääolot eivät salli sitä. Hyvin usein eivät salli”, kertoo ylitarkastaja, jaostopäällikkö **Beata Meinander** Evirasta.

Meinanderin mukaan sikatiloilla havaitut puutteet vaihtelivat tilakohtaisesti, eikä yleistämistä voi tehdä.

Viime vuonna tarkastettiin myös tehostetusti luomuelintarvike-erien jäljitettävyyttä. Vain prosentilla toimijoista havaittiin puutteita. Ne liittyivät jäljitettävyyden kirjauksiin eivätkä olleet vakavia.

Luomulla menee hyvin muutenkin kuin tarkastuksissa: luomutuotteiden myynti kasvoi viime vuonna viisi prosenttia.

KATJA SAHLSTEDT

Laskentaa traktorin hytissä, hintaseurantaa kahvitauolla

Talouden suunnittelu ja hintojen seuranta ovat maatilan töistä ne, joille saa parhaan tuntipalkan.

JAANA KANKAANPÄÄ

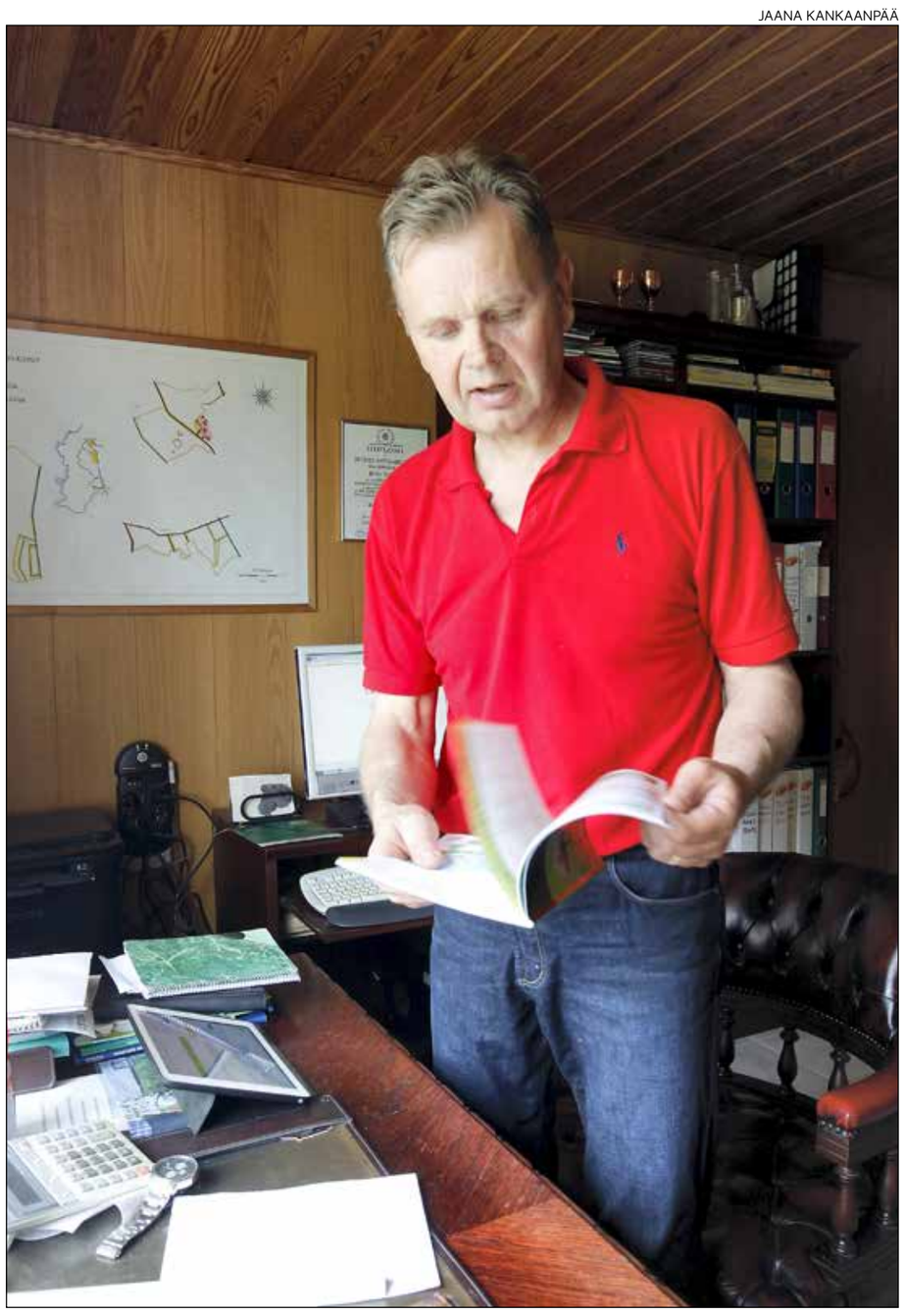

Viljelijän työ on jatkuvaa tiedonhakua. Tablettitietokone ja kännykkä ovat kovimmassa käytössä. Nyt Pekka Leskisen käsissä on torjunta-aineopas.

KANNATTAVA MAATILA 2/3

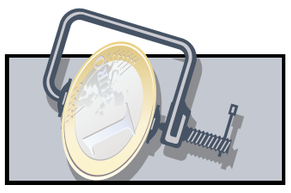

MASKU (MT)

Työt tehdään itse, pellot pidetään kunnossa, turhia koneita ei hankita ja kannattavuuslaskenta pyörii päässä koko ajan, maskulainen **Pekka Leskinen** luettelee kannattavan viljelyn perusteita.

Leskisen viljatila Maskussa on kuulunut kannattavuuskirjanpitoon vuosituhannen vaihteesta lähtien. Kannattavuuskerroin on vaihdellut 0,3:n ja 0,8:n välillä.

”Nykyisillä viljan hinnoilla yksikään viljatila, joka aikoo jatkaa toimintaansa, ei voi päästä yli yhteen”, Leskinen sanoo.

Lehtolan tilan kannattavuuskerroin ei kerro koko totuutta. ”Hyvään lukemaan voi päästä myös, jos on huonot koneet, heikot rakennukset ja vähän työtunteja”, Leskinen huomauttaa.

Hänen tilallaan on päinvastoin.

Leskinen pyrkii tekemään itse kaiken mahdollisen. Hänen vuotuinen työtuntimääränsä onkin kaksinkertainen keskimääräiseen viljatilaan verrattuna.

Asiat tehdään huolella. Jos näyttää siltä, että pelto keväällä vaatii vielä yhden muokkauksen, se tehdään. ”Kun näet hyvän kasvuston, et kysy, kuinka nopeasti se kylvettiin vaan kuka sen kylvi”, Leskinen muistuttaa.

Koneet pidetään kunnossa, pestään ja huolletaan. Moni onkin luullut tilan 20 vuotta vanhaa kylvökonetta uudeksi.

Kun uutta ostetaan, investointi suunnitellaan ja siihen varaudutaan hyvin. Leskisellä on aina hankinnat mietittynä viideksi vuodeksi eteenpäin.

Lannoitteet ja muut tuotantopanokset pyritään ostamaan silloin, kun hinnat ovat alimmillaan. Siementä on aina varastossa vuoden tarve.

Usein hankintoja tehdään myös ulkomailta. Taannoin Leskinen hankki Virosta kaksi laadukasta peräkärryä. Samalla hinnalla Suomesta olisi saanut yhden.

Hyvään satoon pitää pyrkiä

Pelto on viljatilan tärkein resurssi. Sekä omat että vuokramaat kalkitaan säännöllisesti ja salaojia uusitaan jatkuvasti. Piiriojia huolletaan ja pellonreunoja raivataan.

Myytävää pitää syntyä, Leskinen korostaa. Jatkossa se on entistä tärkeämpää, koska tukien osuus vähenee koko ajan.

Leskinen panostaa uusiin satoisiin lajikkeisiin, tekee kaksi tautiruiskutusta, antaa tarvittaessa lisätyppeä ja pitää huolta siitä, että kasvusto pysyy pystyssä.

Viljasta korjataan tilalla yli 4,5 tonnin keskisatoja. Paras syysviljasato ylsi yli seitsemän tonnin.

» Ei ole nykypäivää, että marraskuussa kiikutetaan tilitoimistoon kenkälaatikollinen kuitteja ja odotetaan, mikä tulos sieltä tulee.

PEKKA LESKINEN

Oman tilan kustannusrakenne tunnettava

Hyvä sato ei riitä, siitä on saatava myös kunnon hinta.

Leskisen mukaan jokaisen pitäisi laskea, millä hinnalla oman sadon myynti kannattaa.

Hän itse toteaa, että jos joutuu myymään kevätvehnän alle 180 euron tonnihinnalla, seurauksena on omasta palkasta ja pääoman korosta tinkiminen.

Leskinen jaksottaa viljan myynnin tasaisesti koko vuodelle. Osalle sadosta hinta kiinnitetään etukäteen.

Näin toimien viljasta ei ehkä saa koskaan huippuhintaa, mutta ei myöskään huonointa mahdollista.

Viljan hintoja Leskinen seuraa yhtä tiivisti kuin sääennusteita – tosin pitkäjänteisemmin. ”Niin ei voi tehdä, että syksyllä toteaa, että alanpa seurata hintakehitystä. Siitä pitää olla käsitys koko ajan.”

Seurannassa hän käyttää apuna useiden maiden hintatietoja ja lisäksi ulkomaisten viljelijöiden keskustelupalstoja.

Leskisen mukaan liian moni myy viljaa paniikissa heti, kun ostajat laskevat hintoja. ”Siihen ei pidä lähteä mukaan. Pitää olla oma käsitys siitä, mikä tuleva hintakehitys on.”

Tilalla on varastotilaa 900 viljatonnille. Nytkin osa viime syksyn sadosta jätetään odottamaan parempia hintoja.

Kirjanpito hyvä hoitaa itse

Leskinen hoitaa itse tilan kirjanpidon. Näin hän pysyy koko ajan kärryillä tilanteesta.

”Se ei ole nykypäivää, että marraskuussa kiikutetaan tilitoimistoon kenkälaatikollinen kuitteja ja sitten odotetaan, mikä tulos sieltä tulee.”

Talouden suunnittelussa kannattaa Leskisen mukaan olla peruspessimisti ja varautua aina huonoon vuoteen.

Vapaalle pitää osata vaihtaa

Vaikka Leskinen kertoo ”tykkäävänsä työstään ihan älyttömästi”, hän korostaa, että vapaa-aikaakin on otettava. Muuten ajatukset jumiutuvat vanhoille raiteille ja työn ilo katoaa.

Leskiset viettävät paljon aikaa lähellä sijaitsevalla rantamökillään. Lisäksi joka vuosi matkustetaan jonnekin pitemmälle.

Yksi tärkeä kohde on Saksan Agritechnica-näyttely, jonne Leskinen suuntaa tänä vuonna jo kymmenettä kertaa. Yhdistetty työ- ja lomamatka on poikinut paljon ideoita ja näyttelystä on tehty myös hyviä hankintoja.

SATU LEHTONEN

Viljantuottajat tarvitsevat oman Valion

Viljantuottaja ei voi kuin kadehtia maidontuottajia, joilla on Valio, **Pekka Leskinen** toteaa. Yritys on onnistunut luomaan vahvoja brändejä, joiden turvin se voi maksaa tuottajilleen Euroopan parasta maidon hintaa.

Viljantuottajat tarvitsisivat jotakin vastaavaa, Leskinen sanoo.

Raisiosta olisi hänen mielestään voinut tulla vilja-Valio, mutta niin ei tapahtunut.

Leskistä harmittaa, että ensin Raisio luopui tärkkelysteollisuudesta, sitten mallastuksesta ja öljynpuristuksesta ja lopuksi rehuntuotannosta Raisiossa.

Hän toivoo, että MTK ja Raision viljelijäomistajat käyttäisivät omistajavaltaansa ja ohjaisivat Raision oikealle tielle, jalostamaan omistajiensa tuotteita, kuten ennen.

SATU LEHTONEN

Pika-asutustilasta laatuviljan tuottajaksi

Lehtola oli alun perin pika-asutustila, johon kuului 6,5 hehtaaria huonoa niittyä eikä ainuttakaan rakennusta. Liikkeelle lähdettiin siis lähes tyhjästä.

1990-luvulla tilalla oli vielä yhdistelmäsikala, mutta tuotantoa on koko ajan yksinkertaistettu, **Pekka Leskinen** kertoo.

Viime vuosikymmenelle saakka pääkasvina oli sokerijuurikas. Se oli luontainen valinta niin kauan, kun Naantalin sokeritehdas 17 kilometrin päässä toimi. Nyt kuljetusmatka Säkylään on liian pitkä ja juurikkaan kannattavuus muutenkin heikentynyt, joten menossa on viides vuosi ilman juurikasta.

Juurikkaasta luopumista vauhditti sekin, että se rasittaa maan rakennetta, Leskinen toteaa.

Nyt viljellään kevätvehnää, mallasohraa, suurimokauraa ja öljykasveja.

Aikaisemmin viljelyalaa oli noin 200 hehtaaria, mutta sittemmin ala on pienentynyt hiukan. Vuokramaita ei tahdo saada kannattavaan hintaan, joka Leskisen mukaan olisi 300–400 euroa hehtaarilta. Lisäksi peltoa on Maskussa jäänyt kaupunkirakentamisen alle.

Nyt viljelymaasta kolmannes on omaa ja loppu vuokrattua. Kauimmainen vuokralohko sijaitsee 50 kilometrin päässä Paraisilla. ”Se alkaa jo olla liian kaukana, kannattavuus häviää matkoihin.”

SATU LEHTONEN

Märkyydestä huolimatta ohra on hyvässä kasvussa. Se sai tällä viikolla jo lisätyppeä.